

Міністерство освіти і науки України
Молдавський Державний Університет м. Кишинев (Молдова)
Університет політичних та економічних європейських знань ім. Костянтина Стере (Молдова)
Кишиневський державний педагогічний університет імені І. Creanga (Молдова)
Гомельський державний університет ім. Ф. Скорини (Білорусь)
Східно-Казахстанський державний університет імені С. Аманжолова (Казахстан)
Термезький державний університет імені Ойбека (Узбекистан)
Північний національний університет м. Інчуань, провінція Нінся (КНР)
Державний університет м. Піза (Італія)
Бартинський університет (Турція)
Школа професійної освіти Університету Еге (Туреччина)
Туркменський державний педагогічний університет
імені Сейітназара Сейді (Туркменістан)
Азербайджанська державна морська академія (Азербайджан)
Академія Державної пенітенціарної служби (Україна)
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Навчально-науковий інститут історії та філософії
Кафедра права та методики викладання правознавства

95 річниці Сумського державного педагогічного університету
імені А. С. Макаренка – присвячується

РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗБУДОВИ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ ТОМ I

*Матеріали
II Міжнародної науково-практичної конференції
студентів та молодих учених
17 травня 2019 р.*

Суми 2019

найвищий показник корупції серед країн? Чи можна повністю довіряти результатам виборів застосовуючи дані способи голосування, адже зацікавлені кола можуть використати це для фальсифікації виборів. Тому, це питання залишається відкритим. На мою думку на даний час Україна повністю не може застосувати дані способи поліпшення умов голосування для своїх громадян.

Отже, при аналізі виборчих прав громадян виявилися проблеми реалізації права голосу конкретних категорій громадян та перепони втілення західноєвропейського досвіду у виборчій системі України.

Література:

1. Виборчі права громадян вразливих категорій: проблеми правового регулювання: Аналітичні матеріали/ Упорядники: А. Дуда, В. Купрій. Київ: Макрос, 2006. 45 с.
2. Європейський демократичний доробок у галузі виборчого права: Матеріали Венеціанської Комісії, Парламентської Асамблеї, Комітету Міністрів, Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи: пер. з англ. / за ред. Ю.Ключковського. Вид. 2-е, випр. і доповн. К., 2009. 500 с
3. Загальна декларація прав людини: Прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 р.
4. Закон України «Про вибори Президента України»: документ 474-XIV, чинний, поточна редакція від 01.01.2016.
5. Закон України «Про Державний реєстр виборців»: документ 698-V, чинний, поточна редакція від 01.01.2017.
6. Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»: документ 1706-VII, чинний, поточна редакція від 27.03.2018.
7. Закон України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання»: документ 1382-IV, чинний, поточна редакція від 16.04.2017.
8. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.
9. Міжнародний пакт про громадські і політичні права: Документ 995_043, чинний, поточна редакція. - Ратифікація від 19.10.1973.
10. Перший протокол 1952 р. до Європейської Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод: Рада Європи; Протокол, Міжнародний документ від 20.03.1952.
11. Право обирати і бути обраним в країнах ЄС: суб'єкти, умови і механізми реалізації. URL: parlament.org.ua/wp-content/uploads/2015/08/ВибориЄСРозд2.pdf.

Оліцький В'ячеслав Олександрович,
*кандидат історичних наук, старший
викладач кафедри історії України
Сумського державного педагогічного
університету імені А.С.Макаренка,
м. Суми, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УКРАЇНІ

Функціонування релігійних організацій в Україні відбувається в межах національного законодавства та ратифікованих Україною міжнародних нормативно-правових актів у даній сфері. Сучасна держава не може не регламентувати своїм законодавством релігійну сферу, адже релігійні організації діють в межах держави, а відповідно їхня діяльність не повинна порушувати вітчизняного законодавства. Разом із тим, останнє стосується

виключно умов функціонування релігійних організацій і ніяк не стосується релігійних аспектів або віровчення.

Основи державної політики в сфері релігійного питання в Україні досить чітко регламентуються ст. 35 Конституції України. Вона гарантує кожному право на свободу світогляду і віросповідання. Церква і релігійні організації в Україні відокремлені від держави, а школа – від церкви. Жодна релігія не може бути визнана державою як обов'язкова. Ніхто не може бути увільнений від своїх обов'язків перед державою або відмовитися від виконання законів за мотивами релігійних переконань. У разі якщо виконання військового обов'язку суперечить релігійним переконанням громадянина, виконання цього обов'язку має бути замінено альтернативною службою. Крім того, відповідно до ст. 11, держава сприяє консолідації та розвитку української нації, її релігійної самобутності всіх корінних народів і національних меншин України, а ст. 24 гарантує рівність усіх громадян у тому числі не зважаючи на їх релігійні переконання [1].

Разом із тим релігійні організації функціонуючи у межах релігійного поля України керуються у своїй діяльності законодавством України. Профільним у даній сфері є Закон України Про свободу совісті та релігійні організації. Він визначає обов'язки держави щодо релігійних організацій та обов'язки релігійних організацій щодо держави, дає тлумачення основних термінів у даній сфері [2].

Варто відзначити, що в українському законодавстві термін «релігійна організація» є збірним поняттям, оскільки об'єднує різні за функціональністю здійснення релігійної діяльності організації [5, с. 100].

Духовні аспекти діяльності релігійних організацій не є предметом правового регулювання і не складають об'єкт державної політики. Вони є основою для об'єднання віруючих за віросповідним або віроповчальним принципом. Але практичний аспект створення і діяльності релігійних організацій регулюється Законом України Про свободу совісті та релігійні організації. Відповідно до ст. 13 цього закону, релігійні організації в Україні визнаються юридичними особами і як юридичні особи користуються правами і несуть обов'язки відповідно до законодавства України.

Практичний аспект діяльності керується статутом прийнятим на загальних зборах віруючих громадян або на релігійних з'їздах, конференціях та зареєстрованим відповідно до чинного законодавства. Українська держава зобов'язала релігійні організації які мають керівний центр за межами України, в державі яка здійснила військову агресію проти України та/або тимчасово окупувала частину її території вказувати у своїй повній назві, зазначеній у статуті свою приналежність до такої організації [2]. Цей пункт жодною мірою не обмежує релігійну діяльність таких організацій або її членів. Він також не дискримінує їх за релігійною ознакою, не вносячи жодних обмежень щодо діяльності таких організацій або їх членів. Дане рішення прийняте з метою надання віруючим – громадянам України, достовірної інформації щодо приналежності їх релігійної організації до держави-агресора та здійснення керування релігійною організацією з її території.

Крім того, відповідно до профільного Закону релігійні організації можуть користуватися державним майном або набувати майно у власність, здійснювати виробничу і господарську діяльність. Культові будівлі і майно, що є державною власністю, можуть передаватися у почергове користування двом або більше релігійним громадам за їх взаємною згодою. За відсутності такої згоди державний орган визначає порядок користування культовою будівлею і майном шляхом укладення з кожною громадою окремого договору. Фінансові та майнові пожертвування, як і інші доходи релігійних організацій, не оподатковуються [2].

Українське законодавство гарантує вільну зміну підлеглості шляхом внесення відповідних змін до статуту релігійної громади. Рішення про зміну підлеглості та внесення відповідних змін або доповнень до статуту ухвалюється загальними зборами релігійної громади, які можуть скликатися її членами [3].

Крім регламентації практичного аспекту діяльності релігійних громад, відповідно до Кримінального кодексу України карається пошкодження релігійних або культових споруд (ст. 178), незаконне утримування, осквернення або знищення релігійних святинь (ст. 179), перешкоджання здійснення релігійного обряду або примус священнослужителя до здійснення обряду (ст. 180), посягання на здоров'я людей під приводом проповідування релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів (ст. 181) [4], а ст. 3 профільного закону гарантує, що ніхто не має права вимагати від священнослужителів відомостей, одержаних ними при сповіді віруючих [2].

Таким чином відповідно до українського законодавства, держава щодо релігійних організацій здійснює політику невтручання. Але разом із тим, захищаючи своїх громадян та їх законні права, держава регулює практичну сторону діяльності релігійних організацій. В Україні сформована законодавча модель, яка дає змогу динамічно розвиватися релігійним організаціям та забезпечувати реалізацію основних прав громадян щодо релігії. Функції з реалізації державної політики у сфері релігії виконує Департамент у справах релігій та національностей Міністерства культури України. Функціонально відповідно до своїх обов'язків до реалізації українського законодавства у сфері релігії мають відношення також центральні органи виконавчої влади, органи прокуратури, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування.

Література:

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 07.05.2019).
2. Закон України Про свободу совісті та релігійні організації. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987-12> (дата звернення 07.05.2019).
3. Закон України Про внесення змін до деяких законів України щодо підлеглості релігійних організацій та процедури державної реєстрації релігійних організацій зі статусом юридичної особи. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2673-19> (дата звернення 07.05.2019).
4. Кримінальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/page6> (дата звернення 07.05.2019).

5. Луценко В. Сфера релігії як об'єкт державної політики: специфіка управлінського впливу держави. Bulletin of the NAPA under the President of Ukraine (Series "Public Administration"). 2017. № 1. С. 97 – 103.

Остапенко Аліна Сергіївна,
*студентка 2 курсу Полтавського
юридичного інституту Національного
юридичного університету
імені Ярослава Мудрого,
м. Полтава, Україна*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ОСОБИ В УКРАЇНІ

Починаючи з ХХ століття в умовах побудови інформаційного суспільства та розвитку засобів автоматизованої обробки даних гостро постала необхідність законодавчого врегулювання відносин, пов'язаних з використанням персональної інформації.

Активна нормотворчість з регулювання обігу інформації про фізичну особу розпочалася з 60-70 роках ХХ століття. Зокрема, закони «про захист даних» або «про захист приватності» були прийняті в Австрії, Канаді, Франції, Німеччині, США. Розпочинаючи з 1980-х років розпочався період «мережевої приватності», що зумовив привернення значної уваги законодавців до регулювання відносин щодо поширення інформації про фізичну особу, а звідси – виникнення права особи на свої «персональні дані» [1, с. 65].

Першим кроком міжнародного товариства до забезпечення приватності персональних даних особи стало прийняття у 1980 році Організацією Економічного Співробітництва і Розвитку (ОЕСР) «Рекомендацій та Керівних принципів, що регулюють захист приватності і транскордонні потоки персональних даних». Майже одночасно – 28 січня 1981 році – Рада Європи прийняла Конвенцію №108 «Про захист осіб стосовно автоматизованої обробки персональних даних». А у 1990 році Генеральною Асамблеєю ООН ухвалено «Керівні принципи стосовно комп'ютеризованих файлів персональних даних».

Ратифікація Україною Конвенції Ради Європи №108, яка набрала чинності 01 січня 2011 року, зобов'язала керуватися її положеннями при розгляді питань щодо захисту персональних даних при автоматизованій обробці [2]. Зокрема:

- отримання та обробка персональних даних мають здійснюватися законним шляхом;
- персональні дані повинні зберігатися та використовуватися у визначених та законних цілях;
- персональні дані, що свідчать про расову належність, політичні, релігійні чи інші переконання, а також інші дані не можуть піддаватися автоматизованій обробці, якщо внутрішнє законодавство країни не забезпечує відповідних гарантій [2].